

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f. Hármasbásos petit-sor egyszeri hirdetése 30 fillér; más hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen. Fő-utca 59. sz.

ROVÁS.

Hosszú szünet után a marhavásártér megint megérett, nagy bánatára a Deák F.-utca őslakóinak.

Már-már meg is feledkeztek a portengerről, mely minden hetivásár idején teljesen ellepi bár hermetice elzárt lakásaikat.

Úgy rebesgetik, deputáció készül a város tanácsához azon kérelemmel, hogy nyitattná meg legalább hetivásár idején a tábori Eiffel-torony csapjait s locsolatná fel utcájukat. A tűzoltók úgyszólván nagy kedvvel végzik a locsolást, hogy néha bizony az eső beállta előtt néhány perczzel is vígan locsolgatják a járókelőket.

Szeptember 17-ike fontos dátum. Nagyvásár volt. Az első nagyvásár, amelynek alkalmával a lábtűművészek sátrai kijebb kerültek a város centrumától, a hol maholnap mégis csak kerített park fog kibon'akozni. Jóval feljebb, a Fő utca felső felébe. S nem történt semmi baj. A kinek szüksége volt rájuk, megkereste e derék urakat ott fenn is. De egyebet is elárulhatunk. A Fő-utca kereskedői, a kik annak idején főleg a forgalom szempontjából hibáztatták a vásári piac áthelyezését, szept. 17-ikén meglehetősen konstataáltak, hogy a vásártér-kihelyezés nem vágott sebet zsebbeli életükben. Íme, egy tapasztalattal — *díjtalanul* lettünk gazdagabbak.

Végre lezajlottak a királygyakorlatok! A puskaropogás, ágyúüdörgés, autópöfögés nyomán újból csend, néma csend támad. A partokat csapkodó folyó visszavert a maga szűk medrébe.

Újból megkezdtek megszokott életmódunkat, melyből ez a kis próbaháború majdnem kiforgatott. A sok tartalékos levetette a czipőre s csak oly szürkén sétál fel s alá az utcán, mint akárcsak te vagy én, s félő tisztelettel gondol vissza a királygyakorlatokkal járó nagy fáradságokra. De valljuk be: megnyugtató érzéssel, büszkén láttuk elvonulni szemeink előtt a különféle fegyvernemek képviselőinek ezreit, tízezreit, felszerelve a modern technika legújabb produk tumaiva

Csodáltuk a hadviselés tudományát, csapataink teljesítő-képességét, csak a szegény, tréningnélküli póttartalékosok önvonzolása rontotta meg jókedvünket.

Az új véderőreform megszüntetné jövőben e fájdalmas látványt. De hát az obstruáló urak nem vettek részt mint póttartalékosok egy Kaisermanőveren.

Próbaháború.

írta: dr. Gallotsik Sándor.

Szin: kicsi, piszkos, agyaggal tapasztott szoba, inkább lyuk, odú, mint szoba; butorzata egy rozoga ágy, bölcő, asztal, szék, üres — hideg tűzhely, az egyik zugban czipész-műhely: kis asztal szerszámokkal s kis ülőkével.

Az ágyban köhögős, fonnyadt, vézna, sápadt, kiaszott asszony-nő, fiatal ugyan, 20—24-éves, de látszatra 40—45 évesnek mondanád; arca élénk-piros, ajka cserépes, hangja rekedt, lehete bűzös, melle zihál, fekhelye undorító, a szobában 4—5 nyivakoló-síró, piszkos-maszatos gyermek, a bölcőben 5—6-hónapos csecsemő...

A czipész-ülőkén fiatal, 32—34-éves, beesett mellű, sovány férfi ül, dolgozik, szorgalmasan foltozza azt a nyomorult pár czipőt, mely neki és szegény családjának oly szűkös ekzsztenciát nyújt.

Az asztalon vörös czédula, mely harminczöt napi fegyvergyakorlatra hívja be a szegény családapát.

Kezdődik a harc innen is, túl is, mindkét fél összevonja, előretolja csapatait; az Armeekommando egyik szobájában nagy térkép, előtte, több vezérkari tiszt társaságában, ősz tábornok; telefon-, sürgöny-, Marconi-, nyarogonc-zjelentések jönnek-mennek s ennek nyo-

mán a mappán a kis tüvel ellátott piros vagy kék zászlócskák eltolódnak, ide vagy oda tüzetnek.

Folyik a harc innen is, túl is; vaktöltéssel ugyan csak, nincsen magja a puskának, mégis sok halottja, sebesültje van az ilyen próbaháborúnak. A halottak: azok a pléhgalléros vezérek, a kiknek e próbaháborúsi hozta meg a jól megérdemelt, de még korántsem óhajtott nyugalom kék ivét. A sebesültek: azok a szegény bakák, a kiknek agyongyötört, elcsigázott szervezetébe örökös betegség csiráját oltotta be a hadgyakorlattal járó óriási fáradalom. Mert legény legyen ám a talpán, ki egy «Kaiser-Manöver» rengeteg fáradalmait minden baj nélkül elbirja. Kora hajnaltól késő estig nyomja a szegény baka vállát a nehéz czakumpak, 24—26-kilónyi lim-lomot czipelve mászik föl meredek hegyekre, lófsrittez és csúszik-kúszik árkon-bokron, ugaron-szántáson s tesz meg sok-sok kilométernyi utat étlen-szomjan.

A nagy strapa megviseli még a legkeményebb legényt is, a 21—22-éves fiatalja birja ugyan, de a gyöngébbje, a szegény 30—35-éves, rosszul táplált, sokszor éjjeli munkában elnyűtt, kizsárolt, családós, anyagi gondokkal terhelt szegény póttartalékos félholtan dől ki csakhamar a sorból. A menetelő csapatban — úgy már a harminczadik kilométer felé — elhal a beszéd és szó, a sorok ritkulnak és tágulnak, a ziháló és előredőlő emberek kigözlő-gései hihetetlen atmoszférát alkotnak, egyesek itt-ott elmaradnak, míg csakhamar az egész útszéli árok mozdulatlanul fekvő, apatikus emberekkel, az agyonfárasztás szegény áldozataival lesz tele.

TÁRCZA.

Végrendelet.

Alig egy-két sárga levél
Függ szomorún az ágon,
Én is ilyen árva levél
Vagyok már a világon.
Az őszi szél elseper majd
Ki tudja mely határra,
Azt sem tudják majd, merre van
Sötét sírom megásva.

De ha eljő majd a tavasz
S a hideg hant kizöldül,
Virág kél ki és lomb fakad
Mély síromnak öléből.
Kérdezzétek a virágot,
Az majd néktek megsúgja:
Hogy egy mélyen szerető szív
Nyugoszik ott alatta.

Szakaszatok egy pár szálát
Kössétek bokrétába;
Adjátok a kedvesemnek,
Keblen legyen halála.
A virág, mely szerető szív
Porából nőtt a sírra,
Megérdemli, hogy ily szép hely
Legyen a koporsója.

Eperjes. *Biró László.*

A medve és az ember.

— Népese. —
Finn eredetű az EPERJESI LAPOK számára fordította
Petrovan Oszkár.

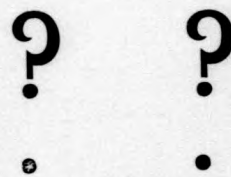
Lehorgasztott fővel, rosszkedvűen járkált a medve az erdőben, hát meglátja az embert, a ki földjét szántja, és kérdezi tőle: „Mit csinálsz itt, ember?” — „Az irtás-földet szántom, azután magot vetek bele, hogy a föld termést hozzon nekem” — felelte az ember. „No, végy engem segédedül, — folytatta a medve — én földszántom, megművelem a földedet, ha részt adsz nekem

a termésből, a mikor megérik.” — „Ha megteszed és megműveled a földemet, megosztjuk a termést,” — mondotta az ember.

A medve tehát hozzáfogott a munkához, és mikor a szántást elvégezte, megkérdezte az embertől: „Mit vetünk most bele?” — „Oszszuk a földet két részre, — vélekedett az ember — azután az egyikbe ültessünk répát, a másikba vessünk búzát.” — Így is tettek. A termés meg szépen nőtt, és mikor őszi felé osztásra került a sor, az ember kivitte a medvét a répaföldre és kérdezte: „Melyik részt akarod te, a legfölsőt vagy a legalsót?” — A medve egy kis meggondolás után ezt mondja: „Legyen hát a felső az enyém!” — Az ember így magának a répát tartotta meg és a szárát meg a leveleit a medvének adta. Onnan a búzaföldre mentek, hogy a termést elosztásuk, hát a medve azt mondja: „Most én az alsót akarom, a tied legyen a felső.” — „Legyen hát,” — válaszolta az ember és a maga számára learatta a búzát, a tarlót meg ott hagyta a medvének.

Elérkezett a tél, az ember sütött magának répát

LENKE-KE

Mindenkinek — saját érdekében — figyelmébe ajánljuk e hirdetést!!

Katonáéknál manapság már nem igen változások; pl. nem mérik a mellbőséget, mint az angol hadseregben, nem vizsgálják a tüdőt, szívet, hanem csukaszürke ruhába bujtanak mindenkit: erőset-gyöngét, egészségeset-betegget, fiatal és vént egyaránt. De aztán nem is tesznek különbséget erős és gyöngé, egészséges és beteg, fiatal és vén között, hanem akár kicsiny, akár nagy a katonáember ereje, ellentétállóképessége, egy és ugyanazon munkára fogják. A gyöngé, vézna, szakálás, hatgyermekes póttartalékos családapa fegyvere, szerelvénye csak oly nehéz, mint a legerősebb, 22-éves, életerős fiatal katonáé, ugyanannyit kell meneltelnie az egyiknek, mint a másiknak, ugyanegy időben kell felkelnie mind a kettőnek, egyenlő a ruházatuk, meg az élelmök.

A hadsereg harcoképessége és fegyelmezett-sége — úgy mondják — megkívánja ezt az általánosítást, de viszont a katonák egészségének szempontjából föltétlenül szükséges volna e téren egy kicsit individualizálni. Mert az erősebbek nagyobb erejéhez mért s nap-nap mellett ismétlődő nehéz gyakorlatok, menetek a gyengébb szervezetű katonák lassú, de biztos agyonfárasztását vonja maga után, az agyonfárasztott szervezet pedig sokkal fogékonyabb lesz a különféle betegségek csíráival szemben.

Fiziológiai kísérletekkel bebizonyított tény, hogy az egyes fertőző-betegségek megszerzését nagyban elősegíti az agyonfárasztás. Az agyonfárasztott állatok csakhamar elpusztulnak, ha valamely fertőző-betegséggel oltják be azokat, míg a pihent és jól tartott állatok hasonló oltásokkal szemben ellentálló, nem fogékonyak. Így van ez az embernél is. Az agyonhajszolt, elcsigázott ember sokkal könnyebben betegszik meg, mint a pihent ember. A különböző epidémiák azért sokkal gyakoribbak a harcban levő csapatoknál, mint a pihenő polgári lakosságnál.

Az agyonfárasztás következménye az az állapot, a mely a katonákat nagy testi megerőltetések, menetelések után meg szokta lepni: erőtlenség, étvágytalanság, fájdalom a kezekben, lábokban, teljes apathia; súlyosabb esetekben pedig: hőemelkedés, szédülés, önkívületi állapot, sőt deliriumok. Ez az állapot a szervezet egy önmérgezésének a következménye, a

túláságosan kifárasztott organizmus a benne felhalmozódott mérgeket kiküszöbölteni nem képes.

Elismert tény, hogy a túlságos, úgy testi, mint szellemi megerőltetés elősegíti a gümőkór kifejlődését s nagyon valószínű, hogy a katonaságnál legalább is annyi ember szerzi meg e bajt, mint a hányat már tüdőbajosan a katonasághoz besoroznak. Elképzelhetetlen például az a pormennyiség, a mi egy meneltelő oszlop utolsó csapatának jut s hihetetlen, hogy míg a törvényhozás a nagy porképződéssel járó ipari üzemeknél — imperative — előírja különböző maszkok viselése által a légzőszervek védelmét, addig a hadvezetőség katonáinak ilyfajta s nagyon is fontos védelméről nem gondoskodik.

További, katonáéknál fellépő betegség az izületi csúsz s itt, mint praedisponáló momentum szerepel a nedves talajon való alvás, nedves öltözet hosszabb ideig való viselése, átfázás.

A napszúrás is csak akkor dönti le lábáról a katonát, ha agyon van fárasztva; ehhez pedig nem okvetlen szükséges a hosszas és erőltetett menetelés, mert agyonfárasztás úgy is támadhat, ha nagy melegben, teljes hadiszerelvénynyel (sőt a nélkül is), célszerűtlen katonai ruházatban s rossz levegőben áll a katoná (pl. templomok Krisztus-sírjánál a díszőrök).

Az agyonfárasztás következménye lehet különösen a lovasságnál és tüzérsapatoknál fellépő szív- és vérérdény-bajok, melyek az ágyú ide-oda tologatásánál, húzásánál, a lóra való ugrálásnál, a teljesen felszerelt nyeregnek a ló hátára való emelésénél, a heveder meghúzásánál stb. keletkezhetnek.

Minden katonaviselt gyomorhajszolt ember gyomorhuruját katonáéknál szerzi meg; az ilyen próbaháborúknál előforduló rendetlen étkezések, majd az étkezésnek 24—36 órára való kimaradása, az étel minősége, annak hitvány elkészítési módja mind-mind föltétlen gyomorhurutot vonnak maguk után. Az emésztés szempontjából fődolog valamely ételnek helyes és könnyen emészthető formában való elkészítése, ezt azonban csak nagy gyakorlattal és ügyességgel bíró szakács által érhetjük el, míg katonáéknál a kimerült és fáradt katonáknak holmi 2—3 hónaponként váltakozó tudatlan, pízskos, nyálánk paraszt főz.

Egy másik érdekes következménye az agyonfárasztásnak a — különösen a tisztikarnál fellépő neuraszténia és más különböző ideges állapotok, melyek szoros összefüggésben vannak a testi munkán kívül szellemi igénybevétel is kívánó intézkedések-, diszponálások-, túlfokozott ambíció a föltöttekétől való állandó rettegéssel stb. E kórtünetek inkább a tisztikar idősebb tagjainál lépnek fel.

Egész sereg olyan betegség van tehát, a mely szolgálati ideje alatt az agyonfárasztás következtében a gyöngébb szervezetű katonát fenyegeti s a mely aztán egész életére munkaképtelenné teheti. Az agyonfárasztás eme súlyos következményeinek elhárítása céljából kívánatos volna, ha egyrészt jobban válogatnák meg a besorozandó emberanyagot, másrészt pedig nagyobb tekintettel lennének az egyes emberek munkabírására. Mert például lehetetlen dolog a minden tréning nélkül való, már két év óta be nem vonult, hiányosan táplált, állandóan ülföglalkozást folytató, családi bajokkal megáldott, 35-éves tartalékos ugyanolyan munkára fogni, mint a 21-éves, már egy-két év óta egyhuzamban katonáskodó, jól táplált földművest.

« Pri kominku. »

A SÁROS multheti száma e címen újabb «szenzi»-t bocsát világgá, midőn a «közigazgatási auspicciumok- és bizonyosságokról» tájékoztatja olvasóközönségét.

Nem szokásunk ugyan leleplezésekben utazni, de hogy némileg belelásson közönségünk a SÁROS műhelyébe, jólértesültségének alaposágába, laptársunk utólagos jóváhagyásának reményében megkockáztatunk egy pár refleksiót.

A választási (főszolgabírói és szolgabírói) ellentétek szakszerű elsimitásáról elmélkedve kisüti, hogy «a csökönyös egyesek preparálása a rózsátermő türelmes visszalépésre s a recepthű helykiürítés időt vesznek igénybe». «Ezért tolták ki a rendszeres szeptemberi közgyűlést október 9-ikére.»

Nos, csakugyan ezért-e? Lássuk csak az utóbbi hét esztendő közgyűlési kalendáriumát. 1904. évben a rendszeres évnegyedi őszi köz-

meg búzakenyeret. A medve egyszer elment az ember házába és ő is evett sült répát meg búzakenyeret és ezt mondotta az embernek: „Te engem megcsaltál; a te ételed édes, de az enyém földízű, pedig én is ehetném olyat; hanem még visszaszolgálom azt neked.”

E fenyegetés után a medve elhatározta, hogy kárt okoz az embernek és elkezdte pusztítani az ember rozsföldjét; hanem mivel a medve mindig egyazon úton ment a rozsföldre, az ember fogótört állított neki az útra. Mikor aztán a medve éjjel ment rendes útjára és a szegény öreg óvatos sem tudott lenni, hát megakadt lábával a kelepcebén. Most elkezd benne ugrálni és erősen ordítani, míg az ember oda nem ment arra a helyre. A medve elkezd neki könyörögni s így szól: „Ereszsz ki innen, pajtás; én még ezt meghálálom.” — „Most ugyan végezhetnék veled, a miért oly sok ideje a földemet pusztítottad, — válaszolta az ember. — De hogy lássad, hogy én, a te régi ismerősöd, nem sokáig voltam haragosod, ezúttal még kibocsátlak a kelepceből.” — Az ember ezt meg is tette és a medve kiszabadult a fogótörből. De mikor a lába szabad lett, nem is gondolt ígérétevel, hanem haraggal förmedt az emberre: „Most megeszlek, gazember! Már előbb is megcsaltál a termés elosztásánál és most ráadásul fogótört állított nekem!” — „Én nem engedtem magam megenni! — tiltakozott az ember. — Te azt ígérted, hogy jóttemet megjutalmazod.” — „Azt teszem én, — folytatja a medve — mert a világon az a szokás, hogy a jót rosszal fizetik vissza.” — „Ebbe bele nem nyugszom — válaszolta az ember. — Keressünk bírót arra, kinek van közülnk igaz!” — A medve beleegyezett e gondolatba és elindultak együtt bírót keresni.

Nem is sokáig mentek, mikor egy lóval találkoztak

és ezt mondták neki: „Bírót keresünk, osztasz-e majd nekünk igazságot?” — „Mondjátok el ügyeteket, — felelte a ló, — hogy lássam, kinek van igaza.” Az ember elbeszélte ügyüket, a melyből perük támadt és aztán így folytatta: „Én ezt a medvét kieresztettem a fogótörből, mert ígérte, hogy meghálálja nekem. De mikor szorultságából kiszabadult, nem is gondolt ígérétevel, hanem meg akart engem enni és azt mondotta, hogy a világon az a szokás, hogy a jót rosszal fizetik vissza.” — „Bizony a medvének van igaza, — mondotta a ló, a mikor ezt hallotta — rosszal viszonzózzák a jót a földön. Én is harmincz esztendeig hűségesen szolgáltam gazdámat, de tegnap meghalottam, a mint ezt mondotta bérésének: holnap azt a vén gebét agyon kell ítni, mert már csak gondjára-bajjára van az embernek. — Hát csak egyen meg a medve téged; a világon úgyis az a szokás, hogy a jót rosszal fizetik.”

Az ember azonban nem nyugodott bele ebbe az ítéletbe, hanem ügyét más bíró elé akarta vinni. A medve meg nem tagadta ezt meg s így megint együtt jártak-keltek az erdőben. Nem is soká mentek, a mikor egy vén kutyát láttak egy erdei fenyő tetején fölakasztva. „Ez egy öreg, világot tapasztalt kutya — vélekedik az ember —, válaszszuk őt bírónakul.” — „Legyen hát” — helyeselte a medve és a dolgot nagyjában elbeszélte a kutyának. Alighogy ez az ügyet hallotta, így felelt: „A medvének van igaza. Jó voltam én is egykor és hűséggel szolgáltam gazdámat, felugattam a nyestet, a vidrát, az evetet; sőt még szép kölyköket is neveltem, a melyekből jóra való vadászkutyák váltak, de most — hogy előregedtem — felakasztottak erre a fára; mert a világon az a szokás, hogy a jót rosszal viszonzózzák.”

„Még ebbe az ítéletbe sem nyugszom bele — mondotta az ember — nekünk még egy harmadik bírót kell keresnünk.” A medve ebbe is beleegyezett s így megint együtt mentek egy harmadik bírót keresni. A mint mentek-mentek, hát egy róka jött velük szembe az úton. Őt kérték bíról s elmondták: „A mi pörünk ilyen és olyan, dönts el, kedves barátunk!” A róka meg is ígérte, hogy igazságosan ítélt, de az embernek nagy-halkan ezt súgta: „Ha nekem adod, a mi tyúkod otthon az ólban van, hát neked adok igazat.” — „Neked adom” — súgta vissza az ember. A róka ekkor a pör okát tudakolta és az ember azt így beszélt: „Ez a medve rozsföldemre járt és fogótörbe esett. Benne ugrándozott szorultságában és segítségemet kérte, ígérvén, hogy jóttemet bőségesen megjutalmazza, csak bocsássam szabadon. Én akkor megsegítettem a bajbakerültet s kibocsátottam a kelepceből. De mikor kiszabadult, nem is gondolt az egyezésre, hanem galádul megszegté s így szól: „A jót rosszal kell viszonzni, mert a világon az a szokás; én is ezt teszem és megeszlek!” — Van-e a medvének ebben a viselkedésében méltányosság? Dönts el, kérlek, jó barátom.” — „No bizony — mondotta a róka — pörötök kerteléses meg zavaros és anyyi dolgot ad, hogy még le is ülhetünk.” — Így szólott és meghagyta az érdekelteknek, hogy üljenek le a gyepes dombra, ő maga meg harmadiknak telepedett le hozzájuk. Mikor már jó ideje meghányta-vetette pörüket, így szól: „Az én véleményem szerint — a mennyire tisztába tudtam jönni dolgotokkal — a medvének nincs igaza. Hanem, hogy semmi líba ne történjen az ítéletmondásban, oda kell mennünk arra a helyre. Mutasd meg, ember, milyen kárt okozott neked a medve!” Az ember elvezette mindkettő-

gyűlés
október
22-ikén,
október
11-ikén
S bizony
évtizede
mint a
születés

De
lésen
szolgab
után k
30-ikán

Az
évi köl
hatta s
telmébe
kezdve
a közgy

Tel
megyei
A n
vármeg
szemre
ispánt,
ciónk
nem fe

Ugy
olvasók
gely hé
féle «
valamir

egyhan
mert v
gyakor
nak né
visszale
menjen
örök h

Íme
és bizo

S h
püspök
nem fo
párti e
kát, az

jüket a
mutatta
ekkor c
zony na
nagy h
most m
zük me
momra
a hely
megvizi
a nyor
„Ugyan
ted, ho
kedett
ted, m
Azután
fól mos
ember
a róka
bele, l

U
K
Szinh
kosar
□□□
□□□

gyűlés október 7-ikén volt megtartva, 1905-ben október hó 23-ikán, 1906-ban október hó 22-ikén, 1907-ben október hó 4-ikén, 1908-ban október hó 12-ikén, 1909-ben október hó 11-ikén s végül 1910-ben október hó 14-ikén. Szabonnyal így is volt mindig, ha nem is évtizedek óta, de mindenesetre régebb idő óta, mint a mely időre a SÁROS politikai pártjának szűkítése tehető.

De eltekintve a szokástól, az őszi közgyűlés betöltés alá kerülő főszolgabírói és szolgabírói állásokra, a hivatalos lemondás után kiírt pályázati hirdetmény csak e hó 30-án jár le.

Az állandó-választmány a vármegye 1912. évi költségvetését csak e hó 19-ikén tárgyalhatta s az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §-a értelmében a költségvetés szeptember 20-ikától kezdve 15 napi szemlére van kitéve, mielőtt a közgyűlés elé kerülne.

Tehát nem receptszerűleg tolták ki a vármegyei urak a közgyűlés időpontját.

A mi a SÁROS ama vádját illeti, hogy a vármegyei képviselők közül néhányan heves szemrehányásokkal illették volna *Semsey* főispánt, a *legilletékesebb* helyről nyert információink alapján közölhetjük, hogy ugyancsak nem fedi a valót, sőt éppen az ellenkezője igaz.

Ugyancsak teljes pozitívással jelenthetjük olvasóközönségünknek, hogy «Kovaliczky Gergely héthársi főszolgabírójelölt számára» semmiféle «biztos» ígéret «nem» konzerváltak, valamint hogy Mihalovich Józsefet sem fogják egyhangulag szolgabírónak megválaszthatni, mert vele szemben Piller Géza közigazgatási gyakornok veszi fel a harcot, hacsak a SÁROS-nak nem sikerül majd őt arra rábírnia, hogy visszalépjen, hogy ezáltal jóslata teljesedésbe menjen át, a mivel Mihalovichot bizonyonnyal örök halálra is kötelezné.

Íme a SÁROS közigazgatási auspicziumai és bizonyosságai a maguk meztelenségében.

S hogy mindezekhez mi köze van Vályi püspök apostoli fenkölt személyének, a ki nem folytat keresztényi (SÁROS szerint néppárti és keresztényi fogalom egyazon) politikát, azt jóízűsű közönségünk ítéletére bízuk.

jüket a rozsföldre, mert a róka így kívánta és megmutatta, milyen kárt okozott neki a medve. A róka ekkor csóválta a fejét s így szólt a medvéhez: „Bizony nagy kárt okoztál ennek az embernek: egész nagy halmaz rozst megettél és agyontapostál.” „Ezt most már láttad, — mondotta a medve — de nézzük most meg, milyen halálos tört állított föl számomra az ember!” Elementek hát oda és mikor arra a helyre értek, a róka a dolgot megint pontosan megvizsgálta és kérdezte a medvét: „Ugyanazon a nyomon jöttél te mindig erre a rozsföldre?” — „Ugyanazon” — felelte a medve. „Rosszul cselekedted, hogy mindig ezen az egy úton jártál — vélekedett a róka —, és ezt nem is kényszerűségből tetted, minthogy máshonnan is ide juthattál volna.” „Mintán az emberhez fordult és mondotta: „Állítsd te most a fogótört, hogy lássam, milyen volt.” Az ember megtette és a mikor a kelepce föl volt állítva, a róka e szavakkal fordult a medvéhez: „Lépj most bele, hadd lássam, mint akadtál meg benne.” A

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Zeneestélyek. A Széchenyi-kör zene-szakválasztmánya szept. 20-ikán alakult meg, *Becht* József h. elnök elnöklété mellett. Dr. *Wallentinyi* Samu titkár indítványára a választmány az elnöki tiszt betöltésére *Becht* Józsefet kérte fel erre az évre. A választmány képviselével az ig.-vál.-ban *Borsody* Károlyt bízták meg. A zeneestélyek idejének megállapításánál a választmány figyelembe vette a színészek érdekeit s így elhatározta, hogy a zeneestélyeket csak novemberben kezdi s ekkor is d. u. 5 órakor kezdődnek az estélyek, hogy a közönség aznap is felkereshesse a színházat.

A zeneestélyek sorrendje:

Nov. 8. (d. u. 5 ó.)	Rendező:	dr. Wallentinyi Samu
» 22. «	«	Magyar József
decz. 6. (d. u. 6 ó.)	«	Becht József
» 13. «	«	dr. Ferbstein Károly
jan. 17. «	«	Hoffmann Ferencz
» 31. «	«	Moyzes Miklós
febr. 14. «	«	Káldi Soma
» 28. «	«	Becht József.

Kimondotta a választmány, hogy a december elején rendezendő *Lányi koncertet* a legmelegebben fogja felkarolni és támogatni.

H I R E K.

Berlin, 1911. szept. 10. Mi úszunk itt a villanyos fényben. Az Opern-Theaterben jóval tizenegy után ért véget az előadás, a Nathan der Weise, és kilépve, Berlint nappali világosságban látjuk — éjféltkor. Az Unter den Linden, a Friedrichstrasse-n és más főbb utcán hullámszik a nagy embertömeg. A sok színház most kijövő közönsége, mint a folyók vize a nagy tengert, még csak szaporítja a sokaságot. A boltajtók ugyan zárva vannak, de nem a fényesen kivilágított kirakatok. A kávéházak, vendéglők, mulatók ablakai csak úgy öntik a káprázató fényt az utcára. A sok tülkör, ablaktükkör földszinten, emeleten ezerszer veri vissza. És mi elmerültünk a fény e tengerében. Mi az, ha egy kávéház palotájának homlokzatát föl a tető párkányzatáig tizezer villanykörtevel világítja meg egész reggelig. A magas házak tetején, közel az ég boltozatához, egymásután gyúlnak ki a világító hirdetések. Embernagyságú betű gyúl ki egyik a másik után. Az ember kíváncsi lesz, mi kerül ki ebből: hát: Rauche Manolli! És eltűnik. «Stollwerck-csokoládé a legjobb!» És elsötétül. Aztán újakezdődik piros színben, zöldben. Nagy magasban egy nagy kör kerületén az égő lámpákból futva alszik ki egynéhány s gyulad ki ugyanannyi nyomába; e kör közepén a hirdetés. A sötétség és a nagy világosság hirtelen váltakozása bántja szemünk idegeit s kikényszeríti figyelmünket. Majd egy magas ház tetején óriási vásznat látunk fehérteni: ingyenes mozgóképek azok az utca közönségének, hogy közbe-közbe hirdetéseket is beadhassanak a nézőknek.

medve belelépett, de ugyanakkor benn is rekedt és többé ki sem szabadulhatott onnan. „No, most a dolgotok alapján ott van, a hol eleinte volt s pörötknek is vége. Ne akarj ezen változtatni, ember; hanem menj haza és hagyd ott a medvét, a hol egykor volt.”

Az ember úgy is tett, a mint tanácsolták neki és vígan ment haza, de előbb meghagyta a rókának, hogy jutalmáért jöjjön el, a mikor csak kedve tartja. Nem is soká váratott magára a róka, hanem mihelyt beesteledett, elment az ember udvarába, egyenest a tyúkölnak. És ebben senki sem akadályozta. Hanem a mikor a tyúkok ijedtükben elkezdtek kotkodácsolni, meghallotta a lármat a háziasszony és kifutott az ólhoz — fahasáb a kezében. Itt ráakadt a rókára s elkezdte a hasábal verni s busángolni a fejét. A szegény róka csak nagy ügyyel-bajjal menekült ki a tyúkölnél és futás közben szomorúan kiáltotta vissza: „Ezt kaptam ítéletemért! Mégis csak a medvének volt igaz: *rosszal fizetik a jót az emberek!*”

— Ott meg a síma aszfalt van vakítóan megvilágítva. A nagy kört nép állja körül. A mozgóképeket a földre vetítik, jól megtarkázva hirdetésekkel. És mikor éj idején léghajók szállnak fel és fényzórákkal jelt adván egymásnak, szeletekre hasítják a vak éj sötétségét! Üstökösökként cikáznak az éjben. És a fény felhasználásának, az emberi találmányságnak nincsen sem kezdete, sem vége, végtelen geometriai haladvány ez. Ezek a németek ingyen jutnak a drága villanyfényhez, hogy ennyit elhasználnak, hogy pocskolva pazarolják. * P. O.

Berlin, 1911. szept. 19. Most nem érdekel a hullámszó tömeg, inkább az a sok mozdulatlan szobor. Ott van szemem a brandenburgi-kapu fölött egy szoborcsoporton. Míg a kapu öt oszlopköze alatt sűrűg-forog a nép, a számtalan kocsi, ott a magasban a győzelem istenasszonya hajtja négyes fogatát az Unter den Linden alá. Párisból jön 1814. óta. E kelet előtt hét évvel hurczolták el a francziák fővárosukba, hogy néma ajkával mindig az ő győzelmükről beszéljen — nekik is, az idegennek is, — a németnek is. De az istennőnek az a város a Szajna mellett nem tetszett... Odább érve, Nagy Frigyes lovasalakját látom méltóságosan lépkedve. Csaknem elhagytam a legnagyobbszerűt, I. Vilmos császárt. Egy monumentális, félköralakú oszlopcsarnok előtt (két szélén egy-egy négyesfogatú diadalmi szekér) magas talapzaton emelkedik a lovas-szobor. Délczeg paripáját a béke angyala vezeti kantáránál. A földön, közel a talapzathoz, négy hatalmas oroszán őrzi. No igen; aztán van lovasszobra III. Frigyes Vilmosnak meg a IV.-nek, meg sok-sok királynak, fejedelmnek, hercegnek, hercegasszonynak és csaknem minden német hadvezérnek. A királyi család talán minden ija-fijának kellett ilyen drága tömjén. A kinek a nemzet nem adott, adott annak az uralkodóháza: az utód elődjének. Miért? A legtöbb megérdemelte: jót tett nemzetével. Az egyik egyetemet alapított, nagy múzeumot a másik; a harmadik az örök Esmének emelt templomot, színházat, operát épített a negyedik, vagy a képzőművészeteknek adott otthont. Mindegyik a nemzetnek egy-egy szükségét, vágyát elégítette ki. És a nemzet halás volt. De vajjon a mi fővárosunknak miért nincsenek ilyen beszédes emlékei, a melyek némaságukban is elmondanák, hogy a nemzet halálból emelte ezért vagy azért a jóért? Mi apátlan, árva nemzet vagyunk. Családunk fejének nem nálunk volt az otthona. Hozzánk csak vendégségbe jött vagy menekült a baj veszély nehéz napjaiban. Mostoha gyermekek bánata van szívünkben... Pedig mi is megbecsüljük nagyjainkat. Ott van Buda bástyáján első szent királyunk «ércbe öntött lovasszobra»; ott van Kolozsvárott az igazságos Mátyásé. Szobrot adtunk — a hogy szegénységünkkel tellett — jeleseknek, költőknek, tudósoknak, művészeknek, politikuskak. Igaz, hogy ilyen embereknek is ad a német, de csak egyszerűt, mondhatnám másodrendűt: hiszen a tudóst, költőt szerénység illeti! Csak nézzük Schiller, Goethe vagy a két Humboldt szobrát — szegényekét! Bizony a kard hőse — a sok hadvezér — vérell szerzte meg halhatatlanságát (igaz, hogy az ellenségével, nem a magáéval) és nem azt a kis lángocskát pepeskelte, élesztette, — az isteni szikrát. P. O.

— **Esküvő.** Október 4-ikén tartja esküvőjét ifj. mezőmadarasi *Madarassy* Gábor aggteleki *Bujanovics* Esztkivel, Bujanovics Gyula orsz. képviselő és neje semsei *Semsey* Ilka bájos leányával. A polgári esketést tahráji és tarkeői *Tahy* József, megyénk alispánja végzi, míg az egyházit semsei *Semsey* Zoltán, váczgyházmegyei áldozópap, a helybeli róm. kath. főtemplomban.

— **A kintüntetéssel vizsgázó** joghallgatók névjegyzékét az 1910—11. tanévre szóólólag a HIVATALOS KÖZLÖNY 1911. szeptember 1-jei száma közli. E szerint az eperjesi jogakadémián az I. alapvizsgálatot *Köszeghy* László, a II. alapvizsgálatot *Deutschschmidt* Jenő és *Nemes* Géza, az államtudo-

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelenben.

Virító **Cykliamen**, mely egész télen virít, darabja 1 korona, **szobafenyő** (Aurokaria) 4 kor.-tól feijebb, **pálma** 1 kor. 20 fill.-től feijebb, **virághagymák** a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondval lesz elkészítve s csomagolva.

□□ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ **Sürgőnyczim:** Uhl, Kassa, □□ Telefon (Interurban) 202

Ajánlja a legszebb **báli csokrokat, legyezőket, mellesokrokat,** laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési **fantasie-tárgyak,** különleges **menyasszonyi csokrok,** a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátol-díszszel.

≡ **Nyosolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek.** ≡

mányi államvizsgálatot Kardos Elemér tette kitüntetéssel. Érdekes, hogy kitüntetéses jogtudományi államvizsga csak egyetlen jogakadémián: a pozsonyin fordult elő.

— **Tanítók Házának felavatása.** Mult számunkban közöltük, hogy a Tanítók Házának felavatása a Sárosvármegyei Általános Népművelő-egyesület évi rendszeres közgyűlésével kapcsolatosan október 5-ikén lesz. A kir. tanfelügyelői nagyértekezletnek miniszteri rendelettel október 5. és 6. és 7-ikére történt összehívása azonban arra indította az egyesületet, hogy az október 5-ikére jelzett rendkívüli közgyűlést s azzal kapcsolatosan a Tanítók Háza felavatását ezévi október hó 11-ikén tartsa meg. Ezen helyreigazításunk kapcsán jelezzük, hogy vármegyénk kir. tanfelügyelőjének sikerült megnyerni Lőrinczy György író, Budapest-székesfővárosi kir. tanfelügyelőt, a Petőfi-Társaság tagját arra, hogy a sárosmegyei tanítók jelzett közgyűlése keretében tartandó Tanítók Háza felavatása alkalmával saját szerzeményű, ez alkalomra írt avató-óráját az örömmünnepen szavalja el. Nevezett írónk készséggel vállalkozott, illetőleg közölte, hogy a tanítóegyesület említett házatási ünnepén feltétlenül résztvesz. Mint megbízható forrásból értesülünk, a vallás- és közokt. minisztert dr. Kacsóvics Mihály miniszteri tanácsos fogja képviselni.

— **A lengyel küldöttség elmaradása.** A lengyel küldöttség szervezője, Stamirowsky Liegeza Tádé sürgönyileg arról értesítette dr. Dessenwffy Istvánt, hogy a küldöttség eljöv. tele elé elvárhatatlan akadályok gördültek s így szept. 27-ikére nem jöhet el hozzánk.

— **A kecskőczyi templomszentelés.** Dr. Vályi János v. b. t. t., eperjesi püspök október 23-ikán a hajnali vonattal Bártfára utazik, a kecskőczyi templom felszentelése céljából. Jóllehet a népszerű, közbecsülésben és közszeretben álló főpap határozott kívánsága az volt, hogy fogadtatása alkalmával minden ünnepély mellőztessék, mindazonáltal a hívek, élükön a kerületi papsággal, főpapjuk iránt érzett tiszteletüknek és szeretetüknek fényes fogadtatás formájában külsőleg is kifejezést adnak. Vályi János püspök ezen útja valóságos diadalút. A járás határában Raszlaviczán Szakmáry Géza főszolgabíró fogadja a népszerű főpapot, Bártfán pedig a kerületi papság Goidics János kötelepi kanonokkal az élén. A főszolgabíró egész a járás határáig kíséri a püspököt, a hol Gallotsik István felsővízközi főszolgabíró fogadja. Másnap a püspök Felsővízköze is ellátogat.

— **Dr. Holénia Gyula előadása.** Eperjes szab. kir. város polgármestere, dr. Holénia Gyula városi főorvos kezdeményezésére, szept. 21-ikén d. e. 11 órára a város háza tanácstermébe értekezletre hívta össze az összes helybeli tanintézetek igazgatóit, hivatalok vezetőit, vállalatok, irodák, üzemek főnökeit. Az értekezleten dr. Holénia Gyula városi főorvos a kolera elleni védekezés módozatáról tartott előadást. A nagy számban egybegyűlt hallgatóságot főleg a kolera elleni óvintézkedésekkel ismertette meg. Az előadás, mely háromnegyed óráig tartott, mindvégig lekötötte a jelen voltak figyelmét, kik sok hasznos ismerettel meggazdagodva távoztak a város háza tanács-terméből. Hálájuk kifejezésül az önzetlen előadót lelkesen megéljenzették.

— **Eljegyzés.** Ripka Ferenc szept. 23-ikán jegyezte el Kocsik Juliskát.

— **A Széchenyi-szálloda éttermében** a legízletesebb és legolcsóbb étkezés vehető abbonálásban. Villásreggelik és társasvac-órák a legjutányosabb árban. Finom hegyaljai borok, minden időben frissen csapolt sör és pontos kiszolgálás.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Kollegium Könyvtára részére 800 kor. államsegélyt engedélyezett, mely elsősorban a könyvtár gyaratására, másod-orban a kezelési szükségletek fedezésére fordítandó.

— **Lakásváltoztatás.** Dr. Juhász János, a helybeli ágyúezred főorvosa, gyakorló fogorvos, állandó műtermét Rózsa-utca 4. sz. alatt rendezte be.

MEGELŐZÉS.

Az orvosok betegeiket mindinkább a megelőző teoriára teszik figyelmessé, a mely különösen az idült betegségekre vonatkozólag bir a legnagyobb fontossággal. Különösen áll ez légzőszervek idült bajainak minden megnyilvánulására, a melyek még a meleg évszak alatt is a legnagyobb figyelmet és ápolást igénylik.

Éppen nyáron, a mikor a gége, tüdő és bronchusok nyákhártyáját súlyos hurutok nem ingerlik, akkor lehet helyes kezelés által a beteg szervek teljes gyógyulását

— **Új gyógyszer-tár.** A belügyminiszter Neményi Nándor okl. gyógyszerész-mesterek, Neumann Ábrahám, eperjesi köztisztviselőben álló polgár fiának Budapestre az Üllői-útra gyógyszer-tári jogot adományozott.

— **Halálozás.** Özv. Sohler Antalné sz. Maléter Irma, életének 54-ik évében, szept. 22-ikén elhunyt Eperjesen. A boldogultat kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése szept. 24-ikén, vasárnap d. u. 4 órakor fog végbemenni, az Alsó-körút 45. sz. házból.

— **Ujdonság.** Remek szép válasszétkben megérkeztek a legújabb őszi és téli *double női ruhakelmék*, melyeknek vételkényszer nélküli megtekintését szívesen ajánlja Zavatsky Szilárd divat- és vászonkereskedő Eperjesen.

— **Váratlan magas vendég.** Szept. 14-ikén történt. A királygyakorlatok döntőcsatájának előestéjén. A visszavonuló északi hadsereg főparancsnoka, Frigyes főherceg Kecskőcz községébe szorult. Az odaváló gör. kath. lelkész, Kapisinszky Jarosláv portáján kopogtatott be, éjjeli-szállást keresve. A lelkész vendégiszterő házanépe, a melyet a kir. herceg közvetlensége meglepett, a legnagyobb örömmel fogadta öfenségét, a ki vacsora közben szívesen beszélgetett el a háziakkal, majd nyugovóra tért. Kora reggeli időben elbúcsúzott a háziaktól, s megköszönte a szíves vendégiszteretet.

— **A kassai iparművészeti kiállítás** időtartamát okt. 1-jéig meghosszabbították.

— Dr. Beer, Bünn városának tiszti főorvosa, megállapította: Nagyon előrehaladott korú egyéneknek, a kiknek szabálytalan székeléssel kell megküzdniök, a természetes **Ferencz József**-keserűvíz-nek már 8 napon át tartó használata (naponként 3 evőkanállal) a kívánt, maradandó könnyebbülést előidézti.

— **Elveszett Gallotsik László** fűszerkereskedő fekete-szőrű, sárgalábú, «Pikszó» névre hallgató taackója. A mellén fehér folt látható. Nyomravezetője jutalomban részesül.

— **Legjobb cipőt, kalapot, nyakkendőt és fehérneműt** olcsón csak **Goldberger Henrik**nél vásárolhatunk Eperjesen!

— **A III. orsz. patronage-kongresszus.** Az ő császári s apostoli királyi fellegének legmagasabb védnöksége alatt álló Patronage-egyesületek Országos Szövetsége 1909. szept. havában Budapesten tartott kongresszusán elhatározta, hogy III. kongresszusát 1911. szeptemberben Kassán tartja meg. Ezen elhatározás után a szövetség nyomban hozzalátott az előkészítés nagy munkájához s e célból Budapesten és Kassán bizottságot alakított s ez utóbbiban az elnökléssel Berczelly Jenő v. b. t. t., fülötáblai elnököt bízta meg, a ki a társadalom lelkes hölgyeinek s férfainak buzgó s az ügy iránt érzett meleg szeretettől áthatott közreműködésével a nagy munkát sikerrel oldotta meg. Kassa város utcái ünnepi díszet öltöttek, a házakat fellobozították, a pályaudvart kidíszítették. E külsőségekkel is dokumentálni akarta Kassa szab. kir. város közönsége azt az érzést, melylyel a harmadik országos patronage-kongresszusra ideseregülő vendégeket fogadja. Ama lelkes agitációk, azok a szép szavak, a melyek e hó 17. 18. és 19. napjain Kassa város falai között elhangzottak, meg fogják teremni a kívánt gyümölcsöt s így Kassa bizvást elmondhatja, hogy a patronage ügyének előbbreviteléhez ő is hozzájárult, az emberszeretet ezen nagy művének kiépítésében neki is van némi csekély rész. És ez a tudat lehetetlen, hogy ne legyen fel-emelő. Lehetetlen, hogy megnyugvással ne töltsön el minden nemesen gondolkodó embert az a tudat, hogy az erkölcsi romlás fertőjébe jutott gyermekek sikerült az igaz útra térítenie s ezáltal megmentenie a társadalomnak, — a hazának! S hogy ez a cél elérhető lesz, arra nézve megnyugtatóan szolgál a kassai kongresszus, a melyen az összkormány kiküldöttei is nemcsak a patronage-egyesület érdekében emeltek szót, de egyúttal biztosították a kongresszust az egyes kormányok legmesszebbmenő jóindulatáról, támogatásáról is. A patronage-ügy Felsőmagyarország metropolisában termékeny talajra talált s meggyőződésem, hogy a kongresszus hatása alatt jelentékenyen s rövid időn belül növekedni fog amaz egyesületek száma, a melyek a kriminalitás ellen küzdenek.

— **Egy főhadnagy titokzatos halála.** Pstross Jánost, a cs. és kir. 15-ik Lembergben fekvő gyalogezred élelmezési főhadnagyát szept. 15-ikén, pénteken este átszúrt nyakkal találták

és megdöztetését, valamint az ellentállóképesség fokozódását az eljövendő tél ridegségével szemben elvárni. Mindazon esetekben tehát, a melyekben felnőtteknél és gyermekeknél a legkisebb hajlandóság is mutatkozik a légzőszervek téli hurutjainak keletkezéséhez, a nyári hónapok alatt ez ellen erélyesen kell megküzdeni.

Hogy ezen irányban eredményt érjünk el, arra egy szer sem oly alkalmas, mint a Sirolin «Roche».

Ennélfogva elsősorban minden tüdőbetegnek komolyan és nyomatékosan ajánlandó, hogy egy megelőző

Alsóvízközön egy parasztház szobájában, a melyben a hadgyakorlatok idején lakott. Egy véres szurony feküdt mellette, melynek tokját az udvar végén álló csűrben találták meg. A halállal vívódó fiatal tisztet másnap Eperjesre a csapatkórházba szállították, a hol másnap vasárnap reggelig vívta halálusáját. Temetése szept. 20-ikán d. u. 3 órakor nagy katonai pompával ment végbe. Ezredének egy küldöttsége s rokonsága kísérte utolsó útján. Halála mindmáig a legtitokzatosabb Rabló-gyilkosságról nem lehet szó, mert a kezelésére bízott 4000 koronát hiány nélkül nála találták. A nyakán lévő másfélcentiméter mélységű seb, mely halálát okozta, nem szuronytól eredő, hanem valamelyes törökű gyilkostól. A boncolás adatai s orvosi vélemény szerint, az öngyilkosság sincs teljesen kizárva. Íme, mind oly körülmények, melyek a legkülönbözőbb kombinációkra adnak alkalmat, melyekről azonban semmi bizonyosat nem lehet megállapítani. Úgy a katonai, mint a polgári hatóság megindította a legszigorúbb vizsgálatot, melynek eredménye bizonyynyal a legnagyobb fokban érdekelne jó mindnyájunkat.

— **Köztudomású,** hogy köhögés-, rekedtség- és elnyálkosodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű *Egger-féle mellpasszillák*, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszer-tárban és drogériában. Doboza 1 kor. és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Főraktár: Nador-gyógyszertár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

— **Hadgyakorlatok után.** Mint felsővízközi levelezőnk írja, a trónörökös volt háziaszonyainak, Szepesházy Imre országgyűlési képviselő nevének és Malonyay Tamás sztrókói főszolgabíró nevének egy-egy drága ékköves arany-karperczet adott emlékül. Szepesházy Imre orsz. képviselő, Adamik Géza felsővízközi járásbíró, Malonyay Tamás sztrókói főszolgabíró és Komlós M. István felsővízközi birtokos egy-egy drága ékköves mellítűt kapott emlékül. Ez utóbbi alsóvízközi kastélyának néhány napi lakbéré fejébe 1000 koronát kapott.

— **Tűz a moziban.** Szeptember 17-ikén, vasárnap óriási pánik támadt a Blech-féle Sárosmegyei Mozgósínházban. Az ótörái előadásnak utolsó képénel egy filmtekercs ismeretlen okokból kigyulladt és az égő celluloid hatalmas füstfelhővel lepte el a mozi helyiségét. Egy perc alatt kiűrt a zsúfolt mozi. A tüzet a kéznél lévő biztonsági fecskendővel azonnal lokalizálták. A tulajdonos kára jelentéktelen volt. Az előadást egy félóra múlva zavartalanul folytatták.

— **A jogi oktatás és vizsgák reformja** jelenleg a kultusz-tárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémája. Hogy a szükséges reformterv kivitele gyorsan történhessen, annak rendeleti úton való életbeléptetésére is megkapja a miniszter a felhatalmazást. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat egyébként már beterjesztett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, a mely az ügyvédjelölti gyakorlat két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. A kinek tehát hátralekos jogi vizsgái (szigorlat, alap államvizsga, ügyvédi) vannak, saját érdekében siessenek, mert minden napnyi késedelem esetleg helyrehozhatatlan hibáknak, önvádnak lehet előidézője. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, a kiknek jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra, exisztenciájuk követelő parancsának tekintsék azt, hogy hátralevő vizsgáikat letegyék. A ki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, a melynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját «A jogi vizsgák letétele» cz. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

— **Új megállóhely.** A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút arról értesít, hogy az árvavölgyi helyiérdekű vasút 12/a. számú őrházánál «Krasznahorka» elnevezéssel egy új megállóhelyt létesített, mely f. é. október hó 1-jével fog a közforgalomnak átadott. Ezzel a megállóhelyvel való forgalomban a tényleges távolságok alapján megállapított vonalszakaszoknak megfelelő menetjegyek fognak kiadott.

— **A «Vasárnapi Ujság»** szeptember 24-iki száma oly gazdag változatosságát közli a pompás képeknek a felvidéki nagy hadgyakorlatokról, melyek bizonyára általános feltűnést fognak kelteni. Ezenkívül

kurának vesse magát alá és nyáron naponta háromszor a Sirolin «Roche»-ből egy kávés-, illetőleg egy evőkanállal szedjen. A meleg időjárás alatt még a súlyosan beteg tüdőt sem izgatják sokat a köhögési rohamok, úgy, hogy ilyenkor a Sirolin nemcsak megnyugtatólag, hanem a szó szoros értelmében gyógyítólag is képes hatni.

A Sirolin «Roche»-sal való nyári kurák különösen gyermekek számára ajánlatosak számrhurut, kanyaró, skarlát stb. után. A gyógyszer-tárban kifejezetten Sirolin «Roche»-t kell kérnünk.

vannak még képek a most háborgó Aetnáról, a bécsi mintetésekről, Leiningen tábornok törökbecsei szobrának megépítéséről, Stolypinről, Tosclineréről stb. Szépirodalmi műveim: Kaffka Margit mind nagyobb tetszéssel olvasott regénye, Zsoldos László novellája, K Lippich és Mezey Sándor versei, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: cikkek az orosz forradalmi korszak életéből, divatlevél (divatképekkel), tárczacikk a hetéről s a rendes heti-rovatok. Irodalom és művészet, hírlapok, stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., a VILÁGRÓNIKÁ-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

— **Katonai elszállásolás.** A legrégibb katonai hadgyakorlatok idején városunknak ugyanakkor kijutott az «inkvártirung»-ból, melyet *Badjura* Legos százados, állomástiszt intézett. Az ő tapintatának, felelősségének köszönhető, hogy semminemű fennállóadás, semminemű kellemetlenség, mely ilyenkor majdnem elkerülhetetlen, ezúttal nem történt.

— **Korzó-szálló.** Az egykori Nemzeti Szálló nemcsak gazdát cserélt Grósz Sándor személyében, hanem nevet is «Korzó-szálló»-nak hívják. Az új szállóból a nagy költséggel átalakított régi épületet a legmodernebbül rendezte be. Az új szállóban téli, nyári kerti helyiség s téli kuglizó lesz. Szeptember hó folyamán nyílik meg.

— **Nagy betörés.** A sátorlajúthelyi rendőrség táviratban értesítette az eperjesit, hogy ott szept. 20-ikáról 21-ikére menő éjjel Lomniczer Testvéreknek a Kossuth-utczában levő bőrkereskedésében betörők jártak, a kik úgy hatoltak be az üzletbe, hogy annak egyik hátsó falát kibontották s a támadt lyukon bemásztak. Az üzletben elhelyezett Wertheim-szekrényt középső zárja és fogója körül megfúrták, a belső treszor ajtaját feszítés útján felhajtották. 1400 kor. pénzt s több ékszert vittek el. A betörés végrehajtása arra enged következtetni, hogy a betörők utazó kasszafurók. Rendőrségünk széleskörű nyomozást indított a betörők után.

— **Lohr Mária (Kronfusz),** a főváros első és legrégibb *csipkésítő-, vegytisztító- és műfestő-intézetében,* Budapest, VIII., Baross-utca 85. sz. alatt, minden e szakba vágó megrendelések a legjobban, gyorsan és jutányosan eszközöztetnek. Vidéki megrendelések a leggyorsabban teljesíttetnek.

— **Nagy bélyeglopás.** A löcsei rendőrség arról értesítette az eperjesit, hogy ott vasárnap a déli órákban a nagy-dohánytözsde-től ismeretlen tettes 600 kor. értékű okmánybélyeget lopott. Az ismeretlen tettest a rendőrség keresi.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, ízületi és köcsvény-bajok és mindennemű gyulladások a *Moll-féle sóborszeszeszettel* gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. ud. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Talált** ezüst férfi-óra nickel lánczsal és 6 joujouval van a rendőrségen.

— **Egy kisleány szerencsétlensége.** Csütörtökön este 7 órakor Kassán, a szepti-úti töltés hídján játszadozott két 10 éves leány. Egymással szembe szaladtak a hídon, a melynek egyik oldalán 14 méter mély szakadék tátong. A játékok vége az lett, hogy a két kisleány egymásnak szaladt, a szerencsétlen 10 éves *Szedlák* Anna lezuhant a mélységbe, a hol szörnyethalt. A kassai kir. ügyesség erélyes nyomozást rendelt el, mert e hídon már több szerencsétlenség történt és még mindig csak 70 centiméter magas és ugyanolyan széles kőkerítés van, dacára annak, hogy alatta 14-méteres szakadék tátong.

— **Az állandó magas árak következtében** igen ajánlatos, hogy a húst csakis a legízletesebb és legkivánatosabb alakban, t. i. mint sültet hozzuk az asztalra. Hiszen a főzéshez szükséges húsleves oly előnyösen és kényelmesen készíthető a Maggi-féle húsleves-koczkából. Ezen koczka nem más, mint természetes húsleves az összes hozzávalóval és csupán forró vízzel leöntve, ¼ liter kész húsleves szolgáltat. Ügyeljünk a «Maggi» névre és a «keresztcsillag» védjegyre.

— **Tűz Bártfafürdőn.** Szept. 19-ikén este 10 órakor eddig ismeretlen okból kigyulladt a Bártfafürdő hosszúrési oldalán épült Holländer-lak. A mintegy 20 méter magas tűzcsóva egész Bártfáig bevilágított és a városban nagy izalmat keltett, mert a sötét éjszakában mindenki azt hitte, hogy a tűz a város területén pusztít. Mintegy 11 órakor a bártfai tűzoltóság is kivonult, de akkorra már az egész épületet a tűz elhamvasztotta. A tűz kiütésének oka mindaddig nincs megállapítva.

— **A kolera elleni védekezésben** a legnagyobb szerepe van a víznek. Az orvosok egyhangú véleménye szerint a szénsavtartalmú ásványvizet járványos időben nemcsak ivásra, de még szájbölgőre is kell használni, mivel az erős szénsav a bacillusokat megöli és kiűrtja. A szénsavtartalmú ásványvizek között tudvalevőleg a «Buziási Phönix» a legelőnyösebben ismert és legjobban elterjedt, mivel nemcsak a legszénsavdúsabb tartalmú természetes (nem telített) és legolcsóbb ásványvíz, hanem baktériummentes is, s ennek következtében az orvosok által ajánlatik és a kórházakban általánosan használják. «Buziási Phönix» ásványvíznek most egy házban sem volna szabad hiányoznia.

— **Megkéselt éjjeli-őr.** A girálty legényeknek sok kellemetlenséget okozott *Maslyir* György 22-éves girálty éjjeli-őr. Szept. 17-ikén egynehány mulató girálty legény vígan, hangos nótá mellett mulatott az egyik girálty korcsmában esti zárórán túl. Maslyir György benyitott az ivóba s rendre intette a legényeket, a kik el is hallgattak, de kint meglesték a gyanútlanul ballagó éjjeli-őrt s négy késszúrással leterítették. Sebesülése életveszélyes, bár nem feltétlenül halálos. Most az eperjesi közpórházban ápolják. Az ügyész ig megindította a nyomozást.

— **Csoda-Album.** Csodák ma már nem történnek. Mégis van két olyan terület, a melyről el kell ismerni, hogy ott dolgok történnek, melyeket csodálatosnak lehet nevezni. Az egyik a mesék, a másik a technika tündérvilága. A PESTI NAPLÓnak, a mikor évtizedes szokása szerint előfizetői részére karácsonyi ajándékról gondoskodni akart, egyúttal azzal a súlyos gonddal is meg kellett küzdenie, hogy idej karácsonyi ajándéka ne maradjon mögötte eddigi, irodalmi és művészi szempontból egyaránt elsőrangú pompás díszműveinek, hanem ezeket a tartalom gazdagságában és értékes voltában, a kiállítás díszében és fényében lehetőleg még felül is mulja. Így született meg a «Csoda-Album» gondolata. Tényleg csoda lesz ez album, melyet az aglegény épp oly szívesen fog forgatni, mint a többszörös családapa. Egy album, melynek szövegét és képeit egyformán csillogó szemmel figyeli majd a művelt anya és tündérvilágban élő gyermeke. Kiállítása méltó lesz pazar fényű elődeihez: elsőrangú írók műveit tömörked művészi kivitelű, sokszínű kép fogja díszíteni s mindezeknek méltó kerete lesz a díszes aranyozott bekötési tábla, mely e remekművet magában foglalja. Szegény és gazdag, kicsiny és nagy csillogó szemmel fog örülni a PESTI NAPLÓ ez értékes karácsonyi ajándékának, melynek bol i ára 20 kor. lesz, de a PESTI NAPLÓ előfizetői a szokásos feltételek mellett teljesen ingyen fogják a díszművet megkapni. Valóban páratlan áldozatkészségről tanúskodik a PESTI NAPLÓnak az a kegyeletes szokása, hogy csupán a rendes előfizetési díj fejében, nemcsak a nagy gonddal szerkesztett, tartalmas és élvezetes, valóban elsőrangú lapot adja, hanem évenként még egy ily értékes karácsonyi ajándékkal is kedveskedik előfizetőinek. Nem is csoda, hogy a PESTI NAPLÓ ma büszkén dicsekedhetik azzal, hogy neki van az összes magyar lapok között a legtöbb előfizetője. A ki igazán jó lapot akar olvasni s azonkívül ingyen akar karácsonykor egy pompás díszműhöz is jutni, az fizessen elő a PESTI NAPLÓra, melyből a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala szívesen küld mutatványszámot.

— **Erkölcstelen merénylet a Hegyikertben.** Szerdán délután a Kálvária mögött lévő erdőben egy kocsis megtámadott egy eperjesi nőt, a ki fát szedett, s rajta erőszakot követett el. A rendőrség a tettest kinyomozta.

SZINHÁZ.

Városunk színiválasztmánya szept. 19-iki ülésében foglalkozott *Mesey* Kálmán színigazgató jelentésével, melylyel bejelentette újonnan szervezett színtársulatának előadó-személyzetét. E szerint a színtársulat előadó-személyzete a következő. Nők: gróf Csákyne Barna Manzi operet-szubret primadonna, Hidvéghy Margit szubret-énekesnő, Szécsy Emma koloratur-énekesnő, Lenkeffy Katalin, Horváth Mariska énekesnők, Szabó Irma drámai anya és hősnő, Kovács Margit drámai szende, Horváth Mariska naiva, Reviczky Etel komika. Férfiak: Mezey Kálmán jellemkomikus, Áldory László énekes bonvivant, Korda Sándor bariton-, Nagy Gyula tenorénekesek, Derenghy István kedélyes apa, Nagy Sándor hősszerelmes, Deák Kornél komikus, Hajducska László síhedér.

A színiválasztmány örömmel vette tudomásul a színigazgató jelentését, mert meggyőződött ebből, hogy az igazgató színtársulatának szervezésénél figyelemmel volt közönségünk részéről a múlt évadban felhangzott panaszokra s töle telhetőleg igyekezett e jogos panaszok kielégítésére.

A téli évad szeptember 30-ikával veszi kezdetét és november 30-ikáig tart.

Az igazgató eddigelé a következő újdonságokat vette fel műsorába: *Artatlan Zsuzsanna*, A kreolvér, Az ezred apja, Lord Picollo, Az adjutáns, Eszmadta és A cirikus című operetteket, *A találkozás*, A falu,

A barikád, Hölgyek öröme, A millió, Utánam, Éljen a király! című drámákat.

E helyütt közöljük, hogy a színiválasztmány részben méltányolni akarja a színigazgató igyekezetét, másrészt lehetővé akarja tenni a színigazgatónak a jól szervezett, közönségünk magas igényeit szolgáló színtársulat fenntartását, elhatározta a színházi helyárok mérsékelt fel-emelését. A földszinti támlásszékek első négy sorának árát 2-10 koronáról 3 koronára, az V—VIII-ik sort 1-66 koronáról 2 koronára, az utolsó 3 sort 1-24 koronáról 1-50 koronára; az elsőemeleti erkélyszékek árát 2-10 koronáról 3 koronára, az elsőemeleti erkély páholyainak árát 8-ról 10 koronára; a II-ik emeleti páholyok árát 4 koronáról 5 koronára, a II-ik emeleti erkélyszékek első sorának árát 84 fillérről 1-20 fillérré, 2-ik sorának árát 84 fillérről 1 koronára; az állóhely árát 62 fillérről 70 fillérré, a karzati jegyek árát pedig 42 fillérről 50 fillérré emelte fel.

A színiválasztmány az örökös páholytulajdonosok érdekében elhatározta még, hogy minden egyes páholytulajdonost igazolvánnyal fog ellátni s csakis ezen igazolvány felmutatója élvezheti az örökös páholytulajdonosok elővételi jogát és kedvezményét. Minden-esetre helyes újítás az örökös páholytulajdonosok jogainak megóvása érdekében.

Lenkeffy Iczát, színtársulatunk naivját — mint értesítünk — a Vígsházhoz szerződtették.

NESTLÉ

gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomor bajosok
régbevált tápláléka

*50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.*

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.

**1 doboz 1 kor 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.**

TANÜGY.

Gyűjtés jótékony célra. Mint illetékes helyről értesítünk, *Díoszeghy* Emma bártfai állami óvónő a Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület javára 14 kor. 50 fillért és a jolsvai siketnémák intézete javára pedig 13 kor. 80 fillért gyűjtött a vezetése alatt lévő óvodában az új tanévi felvételek alkalmából s az összeget haladéknélkül illetékes helyre juttatta. Ezen nemes buzgólkodást ajánljuk követésre az iskoláknak és óvodáknak.

Igazgatói kinevezések. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a népnevelés terén szerzett érdemeik elismerésül *Schönvitzkyne* Cs. Stefánia és *Törökne Tóth* Erzsébet bártfai áll. elemi iskolai tanítónőket, *Kubányiné Nyulász* Ilona héthársi áll. el. isk. tanítónőt, *Szabó* Antal nagysárosi és *Szklénár* Pál keckerkosztolányi áll. el. iskolai tanítókat jelenlegi állomáshelyükön igazgató-tanítókká, illetve igazgató-tanítónókká léptette elő.

Nyugdíjfelemelés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kendrovsky* János nyugalmazott végosztokai gör. kath. elemi iskolai tanító nyugdíját 500 koronáról 780 koronára felemelte, illetve helyesbítette.

Nyugdíjigény-felemelés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Golecs* József felsőbesi r. kath. el. iskolai tanító nyugdíjigényét 1400 koronára emelte fel.

Jutalmazás és segélyezés. Az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya a vármegyei közművelődési alaphól rendelkezésre bocsátott összegből évenként szokta megjutalmazni a magyar nyelv és beszéd sikeres tanítása és terjesztése körül érdemeket szerzett tanítókat és ezenkívül tankönyvekkel, valamint frószerekkel segélyezi az iskolákat. Ezúttal a következők nyertek 50—50 korona jutalmat, u. m.: *Zaffián* Tamás radácsi áll. el. isk. igazgató; *Marschalkó* Vilmos kisszebeni áll. el. isk. tanító; *Mártoncsik* Endre hernádszentistváni és *Kuzma* András kolossói r. kath. el. isk. tanítók; *Toronszky* Miklós és *Hromják* József hajtókai gör. kath. el. isk. tanítók, valamint *Szabó* Endre tapolyhanusfalvi és *Mathern* Róbert tapolyhermányi ág. h. ev. elemi iskolai tanítók. Ezen jutalmak az illetékek elismerő-

oklevél kíséretében a vm. általános népnevelő egyesület október 11-ikén Eperjesen tartandó közgyűlésén lesznek ünnepélyesen átadva. Az iskoláknak frászerekkel való segítésére 100 kor. irányoztatott elő, mely összegből a következő 10 iskola kap 10—10 kor. értékű frászt, u. m.: radácsi, kisszebeni és somosújfalvi áll. el. iskolák, hernádszentiványi és kolossói r. kath. el. iskolák; máteji és hajtókai gör. kath. el. iskolák; tapolyhanusfalvi és tapolyhermányi ág. h. ev. iskolák és sebeskellemesi izr. el. iskola. Még kiosztásra kerülnek: Benedek Elek-féle ismétlőiskolai olvasókönyvek a radácsi állami és a tapolyhanusfalvi ág. h. ev. elemi iskolák között egyenlő arányban.

Meglepően egyszerű

manapság a
MAGGI-féle kockából
à 5 f,

kész húsleves

előállítására:
leveseknek betéttel való készítésére,
hamis levesek ízének megjobbítására,
főzelékeknek feleresztésére
mártásoknak " " stb.
sülteteknek " " stb.

A kocka — csupán ¼ liter forró
vizzel leöntve — azonnal 1 tányér
kiváló, használatra kész húsleves ad.

Egyedül valódi a MAGGI névvel és a
keresztcsillag védjeggyel.

IRODALOM.

Szokatlanul gazdag tartalommal jelent meg a MAGYAR FIGYELŐ 18. száma, a mely Tisza István és Herczeg Ferencz kitűnően szerkesztett folyóiratának újabb emelkedését jelenti. A lap élén találjuk gr. Andrássy Gyulának az érdekes polémiáját, a melyben Réz Mihálynak «A magyar parlamentarizmus» című tanulmányával foglalkozik. Gr. Andrássy Gyulának az első cikke egy nagyszabású cikksorozatot kezd el, a melyben e kérdéssel vezető-politikusaink egymásután részt fognak venni. Br. Roszner Ervin befejezi «Az olasz választói jog és reformja» című sorozatos munkáját, a mely széles körökben nagy feltűnést keltett adatainak gazdagságával és felfogásának érdekességével. «Sajtó és szellemi munka» címen találjuk Kenedi

Géza dolgozatát, a mely a sajtószabadság kérdéséhez nagy bátorsággal és objektív becsületességgel szól hozzá. Liszt Ferencz emlékének szenteli Lovik Károly a maga megemlékezését. Farkas Pál «A római köztársaság alkotmányválsága» címen igen érdekes tanulmányban ismerteti azt az anyagot, a melyet legutóbb Ferrero dolgozott fel és a mely meglepő bizonyítékokat szolgáltat a mellett, hogy a köztársaság bukásának idején Rómában mindazon szellemi áramlatok megvannak, a melyeket ma egészen újjaknak tartunk. Így a dekadens irodalmi áramlatok mellett megtaláljuk a tökéletesen kifejlesztett technikai obstrukciót is. A szépirodalmi részben Balla Ignác «Medio evo» című hangulatos novelláját olvassuk. A gazdag és elmés «Feljegyzések» rovat egészíti ki a mai számot. A MAGYAR FIGYELŐ előfizetési ára negyedévre 6 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-út 10.

TESTEDZÉS.

Az ETVE Sátorajújhelyen. Végre megtartható volt a 10-iki vonatkozás miatt elmaradt mérkőzés szeptember 17-ikén Sátorajújhelyen. Az ETVE nem mehetett ugyan teljes csapatával a küzdelembe, mert egyik hátvédje, Katona, itthon maradt bokarándulás miatt, a lelkesedés pótolta azonban a hiányt és sikerült megverni azt az ellenfelet 4 : 1 arányban, a mely tavaly oly véletlen győzelemhez jutott az ETVE-n (2:0). A játék most is kétséges kilátások között kezdődött. Kezdetkor Újhely választ és erős hátszéllel támad. Az ETVE eleinte védelemre szorult, azután többször támad is, de eredménytelenül, mert az erős szél és az ETVE tétovázó csatárai tisztának őrzik meg a SAC kapuját. Sőt az első félidő végén egy kavarodásból gól is esik az ETVE kapujába. Félidő 1:0. a SAC javára. Helycsere után azonban változik a kép, most Eperjes támad. A csatársorba úgyszólván tömik fedezeteink és derék hátvédünk, Kontra, a labdát s minthogy már egyébként védeni nem képesek, a SAC hátvédje ölebe kapott labdákat akar menteni a kapuból. A két kísérletet a bíró büntetőrugással kénytelen sújtani és Kribel Aladár mind a kettőt góllá érvényesíti. Most már Újhely szorult a védelemre, de az ETVE bírja a tempót s végül Darvas és Bognár révén még egy góllal jut s így a szigorú bírászkodásnak ellenére — hiszen valóságos pajtáskodásnak tűnt fel a bíró viselkedése a SAC-bal szemben — az eredmény 4:1 lett az ETVE javára. Kezdetnek jó, csak így tovább!

Szept. 24-ikén bajnoki mérkőzés lesz Eperjesen a Kassai Munkás T. E. és az ETVE között. A KMTE évek óta a bajnokság utolsó helyezettjei között szerepel, de a kitaró szorgalom már annyira emelte csapatuk szintjét, hogy a Kassai Sportújság véleménye szerint az ETVE-vel egyenlőrangú. Igaz,

hiszen a szept. 10-iki barátságos mérkőzésen Kassán csak 2:1 arányban győzhetett vele szemben az ETVE, de hát mégis csak más lesz a mérkőzés képe, ha azt a bajnokságért szövetségi bíró veze i.

A mérkőzés vasárnap, 24-ikén, délután 3 órakor kezdődik.

Grün Vilmos kolozsvári szerepléséhez fűzött reményeink nem valósultak meg. A diszkoszvetésben induló húsz versenyző közül harmadik lett ugyan 38 m. 31 cm.-rel, de az sem vigasztaló, hogy Luntzer, a magyar rikorder is csak 39 m. 61 cm.-t dobott, hiszen Grün negyedik dobása már 41-en felül volt míg az első, Luntzer, neki számító utolsó három dobásában meg sem közelítette Grün dobásait. Ő most több versenyben nem vesz részt okt. 15-ikéig, akkor indul Budán a Darányi-díjért és az ETVE hatos diszkosz-csapatában a honvédelmi miniszter díjért.

Az ETVE tornaórái okt. 9-ikén kezdődnek és lesznek hétfőn és pénteken d. u. 1/2 6-tól 1/2 8-ig.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTÉR.

Vesehajónál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegezési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.
Kiváló óvszer a vörhenynél
(scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.
Húgyhajtó hatásu.

Kellemes ízű.
Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek

Elsőrangú gyógyvíz és diätetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 " "	40 " "
1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1 " "	9 " "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Mindannak a sok igaz barátjának és jó ösmerősnek, kik szeretett jó nóm elhunytá felett érzett mérhetetlen fájdalommat őszinte vigaszukkal enyhíteni iparkodtak, ezúton mondok hálás köszönetet.

Eperjes, 1911. szeptember 20.

Berson Marcell.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

Házvezetőnői

állást keres intelligens úriasszony, ki három és fél éves kitűnő bizonyítvánnyal rendelkezik, október 1-jére idősebb házaspárnál vagy magános úrnőnél, hol családtagnak lenne tekintve s állandó, nyugodt otthona lenne. — Megkeresések «lelkiismeretes» jellege alatt a kiadóba kéretnek.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kfn,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér «Keil-Lakk»-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van «Keil-Lakk», azurkék,
Kertibútor festünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
«Keil-Lakk»-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott «Keil-Lakk»!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICSKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kassa: Binder Samu. — Kisszeben: Kassewits J. János.

Mindennemű fehér és színes himzés legjobban, legolcsóbban és legművészebb kivitelben készül a

NŐI IPARISKOLÁBAN.

Ugyanott egyes szakokra további beiratkozások is elfogadtatnak.
Felvétetik még 3—4 ingyenes növendék, vallásfelekezeti különbség nélkül, valamint jó himzőnők is kerestetnek.
Karácsonyi munkák készítése elvállaltatik.
A női ipariskolában kézimunkák előnyomására teljesen modernül berendezett előnyomda áll a közönség rendelkezésére, jutányos árakon.
Jelentkezhetni: Női ipariskola, Fő-utca 73. sz. (Hübschmann-ház) d. e. 8—12, d. u. 2—4-ig.

Nyugodtan alhat,

ha fehéreneműje egész éjen át „ASSZONY-DICSÉRET” mosó kivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan s fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT „SZARVAS”-MOSÓSZAPPANNAL vagy kító fehérre mosni, mert az „ASSZONY-DICSÉRET” s a SCHICHT „SZARVAS”-MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25,000 koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS”-MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONY-DICSÉRET” mosó kivonattal tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi veszélyeséget s fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONY-DICSÉRET” mosó kivonaton s SCHICHT „SZARVAS”-MOSÓSZAPPANON kívül semmiféle más mosószerrel nem veszi. Ez esetben mindig jó árú vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskékolja el a háztartási pénzt.

25,000 koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS”-MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONY-DICSÉRET” mosó kivonattal tisztaságáért.

Vásártéren frontra nyíló háztelek

eladó.

Bővebbet Reisz S. fakereskedőnél, Vásártér 17.

688. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló sőtőző- és bányautzem 1912. évi **termény- és anyagszükséglet szállításának biztosítása céljából** árlejtés hirdetik.

I. csoport.

Gabonaneműek:

- 200 q búzára hl-ként 75 kg. súlylyal,
- 400 q rozsra hl-ként 71 kg. súlylyal,
- 100 q zabra hl-ként 43 kg. súlylyal.

II. csoport.

Takarmányműek:

- 180 q lószénára,
- 40 q zsúpszalmára,
- 20 q alomszalmára.

III. csoport.

Olajneműek és kenőanyagok:

- 180 q schodniczai szűrt nyerskőolaj (Dieselmotorüzemhez),
- 600 kg. kétszer finomított, füst nélkül égő repceolajra,
- 800 kg. dynamogép-olajra (gyorsjárású dynamogépek részére),
- 2000 kg. C₀₀-jegyű eredeti Nobel-féle hengerolajra.

IV. csoport.

Fűrészarúk:

- 600 db 4 m. h., 30 cm. sz., 3 cm. v. fenyődeszkára,
- 300 db 4 m. h., 30 cm. sz., 5 cm. v. fenyőpadlóra,
- 300 db 4 m. h., 30 cm. sz., 3 cm. v. vörösfenyődeszkára,
- 200 db 4 m. h., 25 cm. sz., 1 1/2 cm. v. fenyődeszkára.

V. csoport.

Építési anyagok:

- 80 prizma (à 2 m.³) törött trachyt-kavicsra,
- 80 m.³ tiszta homokra (építési célokra).

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest 1912. évi január, április, július és október hó elején a kavics és homok kivételével, mely 1912. évi június hó végéig a sóvári m. kir. főbányahivatali szertárba szállítandó lesz, a zárt írásbeli, magyar nyelven szerkesztett és I-koronás bélyeggel ellátott, csoportonként külön-külön tett ajánlatok, melyekben az ajánlott egységárak számok- és betűkkel pontosan kiírandók és ajánlat-összegnek megfelelő, valamely állampénztárnál előzőleg letett 5% bányapénzről szóló hivatalos nyugtáinak csatolása mellett **f. évi október 10-ikén délután 10 óráig** alulírott m. kir. főbányahivatalnál benyújtandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában a szállítandó cikkek származási, illetve gyártási telepét is megjelölni és kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket, melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végül az alulírott m. kir. főbányahivatal fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhat és a szállítást a legmegbízhatóbb ajánlatot tevőnek odaítélhesse.

Sóvár, 1911. szept. 9. M. kir. főbányahivatal.

GIRÁLT TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Hirdetmény.

523—527, 583—587, 641—650, 862—865, 866—868, 889—893, 918—922, 938—940, 941—944, 988—989, 1018—1067, 1250—1254, 1260—1269, 1302—1303, 1364—1366, 1374, 1386—1390, 1454—1458. sz. részvényeink értéke a befizetési határidők lejáratára és ismételt felszólítás dacára sem folyt be. Ennélfogva alapszabályaink 7. §-a és a K. T. 170. §-a értelmében közhírré tesszük, hogy ezen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított 30 nap leteltével — ha a befizetés addig nem történik meg — a fentírt részvényeket semmiseneknek nyilvánítjuk, a befolyt összegeket a tartalékalaphoz csatoljuk és ugyanezen számok alatt újabb részvényeket bocsátunk ki.

Girált, 1911. augusztus 17-ikén.

Girálti Takarékpénztár R.-t.

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Kostenaufwand wirklich geschmackvoll und vornehm gekleidet sein?
Wollen Sie Ihre Toiletten nach den tadellos sitzenden Wiener Schnitt, die ebenso genau für Ihr persönliches Maß angefertigt werden, zu Hause selbst herstellen, so abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Hausfrauenzeitung eine erste Stelle errungen hat und durch ihre leicht nachzubehandelnden Vorlagen für Banda belien ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

Ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlag kostenfrei zugelandt.
Abonnements zum Preise von Mk. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2.

Üzlet-megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérd. közönséget, hogy a **Kollégium épületében új**

férfiszabó-üzletet

nyitottam. Állandóan raktáron tartok hazai és külföldi gyapjuszöveteket. Pontos és gyors kiszolgálás! Angol szabás. Jutányos árak készpénzben, heti és havi részletekben is.

Becses pártfogásért esedezik **Schwarz Sámuel.**

Az Eperjesi Kereskedők Társulata

a létesítendő kaszinó részére egy alkalmas, óvadékképes

pénzbeszedőt, kezelőt keres.

Ajánlatok a társulat elnökségéhez küldendők.

„M-i-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-csigarettahüvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra!

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Dízcserjék, Túlevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK (I-rendű árú)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Világ-cikk

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-fele Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöcs és gyomorhég, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-fele sósorszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beürzősülési szer kőszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és a polsára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

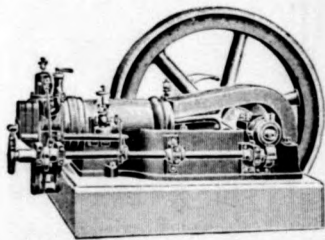
Fő-szék-ülése:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Nyersolaj-Szívógáz-Diesel-Benzin-MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK.

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messze-menő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV.-T. Németország legrégibb, legnagyobb mótorgyára.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa Budapest, V., Koháry-utca 4. (Alkotmány-utca sarok.)

Tisztítsd cipőt csak Globin

cipókrémmel Mindenütt kapható.

A MIRE MINDEN HÖLGYNEK SZÜKSÉGE VAN?

HAJÁPOLÁS Teeravon szagt. kátrány hajmosó, zacskó 40 f.	BŐRÁPOLÁS Hanagawa élely-mandulakorpa zacskója 30 f.
A FÜRDOBEN ÉS MOSDÓVIZBEN Eau de Cologne száraz zacskó 30 f.	A SZÖKE HAJNAK Hanagawa székü-hajmosóster zacskója 50 fill.

Eperjesen: PÁLESCH drogeriájában. Egyedülrítés Ausztria-Magyarországon: A. GROSZMANN, Wien VI., Esterházy-G. II. a.

Ház-eladás.
Bártfai-út 9/b. sz.
házam eladó.

Schreiber Ignác.

ELADÓ

2 tekeasztal, dákó, elefántcsontgolyó, 10 asztal, 80 szék és egyéb butor.

A tárgyak bármikor megtekinthetők a Kereskedők Társulata helyiségeiben, Rózsa-u. 11. sz. a.

UNGHVÁRY JÓZSEF

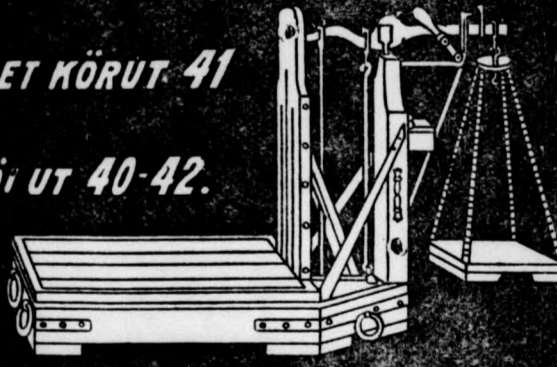
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű nemes-gyümölcsfa-csemete, bogyógyümölcsök, vadoncok, kerti sövények, sima és gyökeres szőlővesszők stb. kaphatók.

Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA: ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR: GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ GAZDASÁGI-KERESKEDELMI ÉS VASUTI-MÉRLEGEK. KÉPVISELŐK KÉRESTETNEK.

PALMA

AVÁLÓDI KAUCSUKSAROK

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriájában. Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.